

LIGJ

Nr. 8905, date 6.6.2002

PER MBROJTJEN E MJEDISIT DETAR NGA NDOTJA DHE DEMTIMI

Ne mbështetje të neneve 78, 81 pika 1 dhe 83 pika 1 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI

I REPUBLIKES SE SHQIPERISE

V E N D O S I:

KREU I

DISPOZITA TE PERGJITHSHME

Neni 1

Qëllimi

Ky ligj ka për qëllim mbrojtjen e mjedisit detar të Republikës së Shqipërisë nga ndotjet e dëmtimet, parandalimin dhe shmangien e tyre, të shkaktuara nga veprimtaritë njerëzore në det e në zonën bregdetare, të cilat prishin cilësinë e ujit, dëmtojnë burimet e detit e të bregdetit, rrezikojnë faunën dhe florën, kërcënojnë shëndetin e njeriut, si dhe vështirësojnë zhvillimin normal të veprimtarive në këtë mjedis.

Neni 2

Përkufizime

Ne kuptim të këtij ligji:

1. "Mjedisi detar" është hapësira detare e Republikës së Shqipërisë, së bashku me faunën dhe florën, pasuritë e ujit, të sipërfaqes së fundit të detit dhe të nëntokës së tij, duke përfshirë edhe vijën bregdetare, plazhet, portet, radat dhe territoret tokësore të tyre, lagunat, grykëderdhjet e lumenjve, liqenet e vijës së ujit, që komunikojnë me detin.
2. "Burimet e detit dhe të bregdetit" janë të gjitha pasuritë minerare, llojshmëria biologjike, gjetjet arkeologjike, paleontologjike, që ndodhen në mjedisin detar .
3. "Ndotje" është futja nga njeriu, drejtpërdrejt ose tërthorazi, e lendeve ose të energjisë në mjedisin detar, të cilat dëmtojnë burimet e detit dhe të bregdetit, ulin cilësinë e ujit të detit, rrezikojnë shëndetin e njeriut, pengojnë veprimtaritë detare dhe peshkimin.
 - 3.1 "Ndotje e madhe" është ndotja komplekse dhe me shtrirje të gjere, shmangia e së cilës kërkon masa të gjithanshme dhe operacione pastrimi.
 - 3.2 "Ndotje e vogël" është ndotja me shtrirje të kufizuar, shmangia e së cilës përballohet me përdorimin e mjeteve të mundësive vendore.
4. "Hedhje në det" është hedhja e mbeturinave dhe e çdo lloji lende nga anijet, platformat, instalimet, si dhe nga bregdeti.

5. "Mbyetje ne det" është fundosja me dashje e anijes, e platformës, e instalimit, si dhe e çdo lloj ngarkese e pajisjeje.
Nuk është mbyetje ne det hedhja e materialeve qe nuk bien ne kundërshtim me ligjin dhe konventat ndërkombëtare, ku Republika e Shqipërisë është pale.
6. "Lende te rrezikshme" janë lendet qe prodhimi, transporti, ruajtja, përdorimi ose shkarkimi i te cilave ne mjedisin detar, si pasoje e vetive te tyre, dëmtojnë shëndetin e njeriut, cilësitë e mjedisit detar, florën, faunën dhe ulin cilësinë e jetës.
7. "Mbeturina" janë te gjitha llojet e mbetjeve, qe vijnë nga zhvillimi i veprimtarive njerëzore, me përjashtim te substancave te radhitura ne anekset, qe i bashkëlidhen këtij ligji.
8. "Ujera te ndotura" janë:
 - a) ujerat e zeza;
 - b) mbeturinat e lëngëta qe rrjedhin nga çdo lloj burimi;
 - c) derdhjet e lëngëta spitalore;
 - ç) Çdo mbeturine tjetër, e përzier me ujerat e zeza.
9. "Veprimtaritë njerëzore" përfshijnë:
 - a) lundrimin dhe transportin me anije e me mjete te tjera;
 - b) shfrytëzimin e burimeve dhe te pasurive te detit e te funddetit;
 - c) veprimtaritë ekonomike, tregtare, te shërbimeve te bregdetit;
 - ç) mirëmbajtjen, riparimin dhe operacione te tjera ndihmese për anije, platforma e instalime, qe ndodhen ne det e ne bregdet;
 - d) kërkimet shkencore për burimet e detit, te shtratit dhe te nëntokës se tij;
 - dh) studimet gjeologjike, sizmike, oqeanografike, marrjen e mostrave, shpim-kërkimet.
10. "Platforme" dhe "Pontile" janë konstruksione te vendosura ne det, për qëllime studimi, kërkimi ose shfrytëzimi .
11. "Instalime" janë pajisjet e vendosura ne det, si tubacione, kablo, linja, për te zhvilluar veprimtari te ndryshme.
12. "Djegje ne det" është shkatërrimi i lire termik ne ujerat e mjedisit detar i mbeturinave dhe lendeve te tjera te djegshme.

Neni 3

Mbrojtja

1. Mjedisi detar është pjese e mjedisit te Republikës se Shqipërisë dhe ne mbrojtje te pastërtisë se tij veprojnë te gjitha aktet ligjore qe mbrojnë mjedisin ne Shqipëri dhe konventat, protokollet, marrëveshjet ndërkombëtare, ne te cilat Republika e Shqipërisë është pale.
2. Organet shtetërore qendrore dhe vendore, organizatat shoqërore dhe shtetasit kane detyre te ruajnë pastërtinë e mjedisit detar, si dhe ta mbrojnë atë nga ndotjet e dëmtimet.
3. Ne mënyrë te veçante, janë te detyruar te mbrojnë mjedisin detar dhe te zbatojnë dispozitat e këtij ligji:
 - a) personat juridike e fizike, publike dhe private, vendas ose te huaj, qe e përdorin mjedisin detar ose ushtrojnë veprimtari te ndryshme ne te;
 - b) te gjitha veprimtaritë e instaluara ne bregdet;
 - c) çdo mjet lundrues, qe ndodhet ose lundron neper mjedisin detar;
 - ç) mjetet aeronautike, qe fluturojnë mbi mjedisin detar .

KREUII

ADMINISTRIMI DHE KONTROLLI I SHFRYTEZIMIT TE MJEDISIT DETAR

Neni 4

Administrimi

1. Mjedisi detar i Republikës së Shqipërisë është prone shtetërore e patjetërsueshme.
2. Administrimi i tij behet nga organe shtetërore të caktuara me ligj. Askush tjetër veç tyre nuk ka të drejtë të autorizojë përdorimin ose shfrytëzimin e mjedisit detar .

Neni 5

Përdorimi dhe shfrytëzimi

1. Mjedisi detar përdoret dhe shfrytëzohet për veprimtari ekonomike, tregtare, shkencore, shoqërore, sportive, turistike e ushtarake.
2. Përdorimi dhe shfrytëzimi i tij bëhen nga organet shtetërore, nga personat juridike e fizike, vendas ose të huaj, vetëm në kushtet e parashikuara me ligj.

Neni 6

Veprimtaritë e ndaluara

1. Në mjedisin detar ndalohet:

- a) hedhja e lendeve dhe e mbetjeve të rrezikshme helmuese e plasëse;
 - b) hedhja e substancave dhe e lendeve të përcaktuara në Aneksin I, që i bashkëlidhet këtij ligji;
 - c) derdhja e hidrokarbureve dhe e ujërave të ndotura;
 - ç) hedhja e lendeve dhe e materialeve të ngurta, të çfarëdo natyre dhe lloji, me përjashtim të mjeteve e pajisjeve të peshkimit dhe, të lendeve e mjeteve të nevojshme për ndërtimin e porteve, pontileve e konstruksioneve të tjera, sipas projekteve të miratuara nga Ministria e Mjedisit dhe në kushtet e përcaktuara prej saj ;
 - d) hedhja e mbeturinave dhe e çdo lloji lende nga anijet, platformat, instalimet dhe nga bregdeti;
 - dh) transportimi i lendeve dhe i mbetjeve të rrezikshme;
 - e) fundosja e anijeve, e ngarkesave dhe e mallrave të çdo lloji e tipi;
 - ë) fundosja dhe braktisja e çdo lloji instalimi, që ka shërbyer për veprimtari të ndryshme;
 - f) ndërtimi dhe vënia në funksionim e pajisjeve që lëshojnë rrezatim jonizues;
 - g) djegia e lendeve dhe e materialeve të çdo lloji;
 - gj) hyrja në porte me ballaste të papastra e mjeteve detare të çfarëdo lloji, tipi e tonazhi;
2. Mbeturinat e përcaktuara në Aneksin II, që i bashkëlidhet këtij ligji, mund të hidhen në det vetëm me autorizim të Ministrit të Mjedisit.

Neni 7

Autoriteti i kontrollit

Kontrolli i mjedisit detar dhe i veprimtarive që zhvillohen në të ushtrohet drejtpërdrejt nga Inspektorati i Mjedisit, nga kapitaneritë e porteve, nga organet shtetërore që kanë licencuar veprimtaritë, si dhe nga organe të tjera të përcaktuara me ligj .

Neni 8

Objekti i kontrollit

1. Kontrolli i Inspektoratit të Mjedisit është i përhershëm dhe i vazhdueshëm. Ai ushtrohet për gjendjen e cilësitë e mjedisit detar, për elementet e faktorët natyrore e njerëzore të tij, për të vëzhguar e regjistruar ndryshimet e tyre.
2. Inspektorati kontrollon ndikimet e veprimtarive në mjedisin detar, si i zbatojnë ato kërkesat e legjislacionit mjedisor dhe kushtet e vena në lejen mjedisore.
3. Për kryerjen e detyrave të tij, Inspektorati bashkërendon punën me kapitaneritë e porteve, me Inspektoratin e Peshkimit, me Policinë e Shtetit, si dhe me Rojat Bregdetare të Republikës së Shqipërisë.

KREU III

GRUMBULLIMI DHE LARGIMI I MBETURINA YE

Neni 9

Rregullat për administrimin e mbeturinave

1. Në mjedisin detar grumbullimi dhe largimi i mbeturinave të krijuara nga veprimtaritë e ndryshme dhe nga anijet që ndodhen ose lundrojnë në të, bëhen sipas kërkesave të këtij ligji dhe të akteve në zbatim të tij .
2. Rregullat për administrimin e mbeturinave në mjedisin detar përcaktohen me udhëzim të përbashkët të Ministrit të Mjedisit, të Ministrit të Transportit dhe Telekomunikacioneve dhe Ministrit të Rregullimit të Territorit dhe Turizmit.

Neni 10

Grumbullimi

Platformat detare, anijet me tonazh bruto regjistër mbi 400 BRT, si dhe të gjitha veprimtaritë që zhvillohen në mjedisin detar, detyrohen:

- a) të pajisen me tanker për hedhjen e mbeturinave, kapaciteti i të cilit është në varësi të tipit të pajisjeve dhe të llojit të veprimtarisë;
- b) të pajisen me sistem filtrues-ndarës të ujit nga hidrokarburet e përdorura;
- c) të shënojnë në ditar ose në procesverbal operacionet që kryejnë për grumbullimin dhe largimin e mbeturinave;
- ç) të monitorojnë veprimtarinë që ushtrojnë dhe të publikojnë të dhënat e këtij monitorimi.

Neni 11

Subjektet që largojnë mbeturinat

1. Largimi i mbeturinave dhe i hidrokarbureve të përdorura, që rrjedhin nga kryerja e veprimtarive në mjedisin detar, behet nga persona fizike e juridike të specializuar për pastrim.
2. Personat fizike dhe juridike që administrojnë këto mbeturina pajisen me leje mjedisore.
3. Licencimi mbështet përdorimin e teknologjive më të mira, të mundshme për pastrim.

Neni 12

Dorëzimi i mbeturinave

1. Personat juridike e fizike, qe ushtrojnë veprimtari ne mjedisin detar, dhe anijet para hyrjes ne port, dorëzojnë mbeturinat dhe hidrokarburet e përdorura te subjekti pastrues i licencuar .
2. Para se te marre leje për te hyre ne portet e Republikës se Shqipërisë, kapiteni i anijes është i detyruar te dorëzojë ne kapitanerinë e portit deklaratën për pastrimin e tankerëve te anijes.
3. Kapitaneria e portit kontrollon anijen, për te vërtetuar saktësinë e deklaratës se kapitenit dhe gjendjen e tankerëve.

KREU IV

PERBALLIMI I NDOTJEVE

Neni 13

Njoftimi i ndotjes

1. Çdo person qe vëren ndotje te mjedisit detar është i detyruar te njoftoje kapitanerinë e portit ose organin shtetëror me te afërt.
2. Kapiteni i anijes, operatori i platformës dhe personi i barazuar me ta ne veprimtaritë e tjera qe zhvillohen ne mjedisin detar, sapo vëren se mjedisi është ndotur me hidrokarbure ose lende te tjera te dëmshme, njofton kapitanerinë e portit.
3. Njoftimi duhet te përmbajë:
 - a) emrin dhe te dhëna te tjera te njoftuesit;
 - b) vendndodhjen e ndotjes;
 - c) kohen e ndodhjes e te konstatimit;
 - ç) përshkrimin e ndotjes;
 - d) burimin dhe shkakun e ndotjes;
 - dh) tipin dhe sasinë e ndotësit;
 - e) kushtet e motit e te detit.
4. Kapitaneria e portit bën verifikimin e njoftimit dhe menjëherë ve ne dijeni Ministrinë e Transportit dhe Telekomunikacioneve, Ministrinë e Mjedisit, si dhe qeverisjen vendore, ne territorin e se cilës ka ndodhur ndotja.

Neni 14

Pastrimi i ndotjes

1. Personat fizike dhe juridike, qe kane shkaktuar ndotjen e mjedisit detar, detyrohen te pastrojnë zonën e ndotur, ta sjellin atë ne gjendjen e mëparshme, si dhe te shpërblejnë demet.
2. Kapiteni i anijes, operatori i platformës, si dhe personi i barazuar me ta ne veprimtaritë e tjera, ne radhe te pare, janë te detyruar te marrin masat për pastrimin e ndotjes qe kane shkaktuar .

Neni 15

Operacionet e pastrimit

Ne rast ndotjeje te madhe, gjendja përballohet me operacione pastrimi te cilat organizohen dhe zbatohen, sipas kërkesave te ligjit nr.8756, date 26.3.2001 "Për emergjencat civile".

Neni 16

Ndotja nga anijet ushtarake

1. Kur mjedisi detar është ndotur nga anije ose instalime ushtarake, Inspektorati i Mjedisit njofton Ministrinë e Mbrojtjes, e cila merr masa për pastrimin e zonës se ndotur.
2. Kur ndotja shkaktohet nga anijet ushtarake te huaja, te cilat ndodhen, kalojnë ose marrin pjese ne stërvitje qe zhvillohen ne mjedisin detar, behet njoftim ne rruge diplomatike, ku paraqiten edhe kërkesat për pastrimin e ndotjes e për shpërblimin e dëmeve.

Neni 17

Ndotja gjate veprimeve luftarake

Ndotja dhe dëmtimi i mjedisit detar nga anije, avionë e mjete te tjera te huaja ushtarake gjate veprimeve luftarake, përbejnë çështje parësore ne bisedimet e pas luftës me shtetin, te cilit i përkasin mjetet qe kane shkaktuar ndotjen. Ne bisedime paraqiten kërkesat për rikthimin e mjedisit detar ne gjendjen e mëparshme dhe për shpërblimin e dëmeve.

KREU V

SANKSIONET

Neni 18

Kryerja e veprimtarive te ndaluara

1. Ndaj subjektit qe ushtron veprimtari te ndaluara nga neni 6 i këtij ligji, kur këto veprimtari përbejnë vepër penale, Inspektorati i Mjedisit bën kallëzimin për ndjekje penale.
2. Kur shkelja përbejnë kundërvajtje administrative, Inspektorati i Mjedisit vendos ndalimin e menjëhershëm te veprimtarisë dhe sekuestrimin e mjeteve e te pajisjeve me te cilat është shkaktuar ndotja; ndotja e vogël e përcaktuar ne nenin 2 nënpika 3.2 gjobitet nga 10 mije deri ne 100 mije leke; ndotja e madhe e përcaktuar ne nenin 2 nënpika 3.1 gjobitet nga 500 mije deri ne 1 milion leke; hedhjet ne det nga bregdeti gjobiten nga 100 mije deri ne 500 mije leke; hedhjet ne det te lendeve te rrezikshme, te përcaktuara ne nenin 6, gjobiten nga 500 mije deri ne 1 milion leke; ujerat e ndotura te përcaktuara ne nenin 2 pika 8 gjobiten nga 100 mije deri ne 500 mije leke.

Neni 19

Veprimtari te tjera te ndaluara

1. Ne kuptim te këtij ligji, kur nuk përbejnë kundërvajtje penale, përbejnë kundërvajtje administrative dhe dënohen si me poshtë:

a) me gjobe nga 100 mije deri ne 1 milion leke dhe pezullimin e veprimtarisë deri ne 3 muaj, kohe brenda se cilës subjekti duhet te pajiset me leje mjedisore, kur ushtron ne mjedisin detar veprimtari pa lejen mjedisore;

b) me gjobe nga 100 mije deri ne 1 milion leke, ne varësi nga llojet dhe përmasat e ndotjes dhe detyrimin për pastrimin e zonës se ndotur dhe sjelljen e saj ne gjendjen e mëparshme, si dhe pezullimin e përkohshëm te veprimtarisë, për aq kohe sa subjekti te marre te gjitha masat për te eliminuar ndotjen, kur veprimtaria e subjektit ndot ose dëmton mjedisin detar;

c) pezullohet nga Inspektorati i Mjedisit për një muaj, kohe brenda se cilës subjekti duhet te plotësojë kërkesat, kur veprimtaria e pajisur me leje mjedisore, nuk përmbush kërkesat e nenit 10 te këtij ligji;

ç) me gjobe nga 100 mije deri ne 1 milion leke, ne varësi nga lloji dhe përmasat e ndotjes mosnjoftimi i ndotjes nga kapiteni i anijes, operatori i platformës, si dhe personi i barazuar me ta ne veprimtaritë e tjera,

2. Organi qe vendos gjobën dhe bën ekzekutimin e saj, si dhe pezullimin ose ndërprerjen e veprimtarisë, sipas këtij neni, është Inspektorati i Mjedisit.

3. Kur këto shkelje përbejnë vepër penale, Inspektorati i Mjedisit bën kallëzimin për ndjekje penale.

Neni 20

Aktet nënligjore

Ngarkohen Këshilli i Ministrave dhe ministritë përkatëse te nxjerrin aktet nënligjore për zbatimin e këtij ligji.

Neni 21

Ky ligj hyn ne fuqi 15 dite pas botimit ne Fletoren Zyrtare

Shpallur me dekretin nr. 3379, date 24.6.2002 te Presidentit te Republikës se Shqipërisë, Rexhep Meidani

ANEKSI I

SUBSTANCAT DHE LENDET QE NUK LEJOHENTE HIDHEN NE DET

1. Përzierje te komponimeve organo-halogjenike, si dhe përzierje qe mund te formojnë substanca te tilla ne mjedisin detar, duke përjashtuar ato qe nuk janë toksike ose qe shndërrohen menjëherë ne det ne substanca biologjikisht te padëmshme, me kusht qe këto te mos prishin shijen e organizmave te detit qe përdoren për ushqim.

2. Përzierje te komponimeve organike te secilit, si dhe përzierje qe mund te formojnë substanca te tilla ne mjedisin detar, duke përjashtuar ato qe nuk janë toksike ose qe shndërrohen ne det menjëherë ne substanca te padëmshme, me kusht qe këto re mos u prishin shijen organizmave te detit qe përdoren për ushqim.

3. Merkur dhe përzierje te merkurit.

4. Kadmium dhe përzierje te kadmiumit.

5. Materiale plastike te qëndrueshme, te cilat pengojnë materialisht peshkimin ose lundrimin, dëmtojnë plazhet ose pengojnë përdorime te tjera te ligjshme te detit.

6. Naftë bruto dhe hidrokarbure qe mund te dalin nga nafta, si dhe çdo përzierje tjetër qe përmban një nga këto, e cila ngarkohet për t'u asgjësuar ne det,

7. Mbeturina radioaktive te shkalles se larte, te mesme e te ulet.
8. Përzierje acide dhe alkaline me përbërje dhe sasi te tille qe mund te dëmtojë seriozisht cilësinë e ujit te detit.
9. Materiale te çdo gjendjeje agregate, te prodhuara për luftën biologjike ose kimike, përveç atyre qe nuk prishin shijen e organizmave te detit dhe nuk rrezikojnë jetën e njeriut.

ANEKSI II

Mbeturinat, hedhja ne det e te cilave kërkon autorizimin e Ministrisë se Mjedisit janë:

- 1.1. Arsenik, plumb, bakër, zing, berilium, krom, nikel, vanadium, selenium, antimon dhe përzierje te tyre.
- 1.2. Cianure dhe fluorure.
- 1.3. Pesticide dhe nënproduktet e tyre te ngjashme qe nuk përfshihen ne Aneksin I.
- 1.4. Kimikate organike-sintetike, përveç atyre qe përmenden ne Aneksin I, te cilat mund te japin pasoja te dëmshme për organizmat e detit ose prishin shijen e organizmave te detit qe përdoren për ushqim.
 - 2.1. Përzierje acide dhe alkaline.
 - 2.2. Përzierje acide dhe alkaline qe nuk përfshihen ne Aneksin I.
3. Fuçi, mbeturina metalesh, si dhe mbeturina te tjera te renda qe mund te zhyten ne fundin e detit, te cilat mund te paraqesin pengesa serioze për peshkimin dhe lundrimin.
4. Komponime qe edhe pse te një natyre jotoksike mund te bëhen te dëmshme për shkak te sasirave ne te cilat hidhen, qe janë te prirura te zvogëlojnë ne mënyrë serioze mundësitë e shfrytëzimit te detit për argëtim, ose rrezikojnë jetën e njeriut apo te organizmave te detit, si dhe pengojnë lundrimin.
5. Mbeturina radioaktive ose lende te tjera radioaktive qe nuk përfshihen ne Aneksin I.